Príbehy stratených

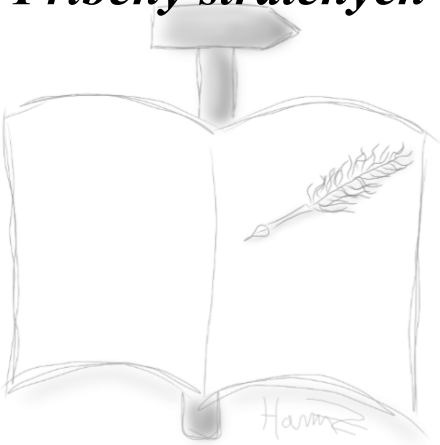

HannZ

Predtucha

Jedného rána,
Deva sa šla prejsť,
Kde je brána,
Nedovolilo jej nenazrieť.

Tam svet iný,
Kvety, rozmarín,
Nuž to divný,
Tŕne bez malín.

Zámok- uzavretý,
Neprejde cez bránu,
Iste heslo máti,
Načúvala svojmu hlasu.

Je to azda zrnko kláska?
Či pocit nehy?
Či je zámok zatratený?
Nie, bola to láska.

Prišla dnu,
Ucítila závan,
Necítila vinu,
Nevedela prv kam.

Začula kvetov smiech,
Spev vetra,
Bolo jej krásne, nech,
Pavučina zo svetra.

Všetko spievalo,
Všetko žilo,
Dobre sa malo,
Života užívalo.

Malý škriatok,
Ako kvietok,
Sukienka z ruží,
Nie ženský ani muží.

Vôňa ako les,
Ťahá za nos,
Dlhší ako vres,
Svieti, sťa zlatý podnos.

To je popol?
Zlatý prach?
To vietor odopol,
Svoj závoj, malý sťa hrach.

I vzala deva,
Lístok okvetný,
Sukienočku novú mala,
Hľa, ako sa jej páči.

Kvapky rosy,
Ako perly mora,
Poradil jej ktosi,
Aby na krk dala.

Obloha už biela,
Deva unesená,
Ale bude jej beda,
Čo sa mater dozvedá.

Krok, i behom,
Robila, čo chcela,
Obklopená nekonečnom,
Si celá pripadala.

Zrazu- zastala,
Nie sama,
Niečia ruka ju držala,
Vymaniť sa chcela.

Zrazu- padla,
Ruka preč,
No keď to zbadala,
Stratila reč.

To muž, on,
Ruku jej podával,
Vstala, napokon,
Jej ju pobozkal.

Odpusť, moja vina,
Prihovára sa jej,
Tys ale iná,
A tak zrak zostal na nej.

I pozrela deva,
Do jeho očí,
To tône radosti!
Už sa nehnevá.

Poď, viedol ju,
Ukážem svet tu,
Vrátiť sa chcieť nebudeš,
A na všetko zabudneš.

Čo krok, to kvet,
V deve rozkvet,
Každým dychom,
Každým tichom.

Čo to?
Čo ta?
Deva sa pýta,
Záujem o to.

Toľko krásy,
I keď noc padla,
Zrnkom spásy,
Deva na minulosť zabudla.

Hlásky škriatkov,
Ako zvončeky,
Listy láskané rosou,
V hodinách ranných.

Okolo žiara!
Svet sa premenil,
V noc inak ožíva,
Každý tvor zbystril.

Tu muž zastal,
Deva, tu buď,
Môj čas nastal,
Na svitaní sa prebuď.

On ju očaril,
Azda uspal,
Pomaly sa vytratil,
Jeho čas nastal.

A tak deva,
V spánok pohltená,
I keď zahúkala sova,
Až na svitaní bola prebudená.

Tráva ako perie,
Mäkké, nikdy sa nezoderie,
Včela med núka,
Krava zase mlieka.

Keď deva sýta bola,
Hľadať muža sa dala,
Kam odišiel?
Zmätená, v roji včiel.

A hľa, už ide!
Spoza kopca!
Obláčika nikde,
Vyzerá na svojho chlapca.

Objíme, tuho,
Znova jej láska ruku,
Chytí sa ramena jeho,
A prešli na lúku.

Ukazuje jej,
Aký svet by bol,
Keby človek nepomohol,
Ku skaze svojej.

Ona chápe,
Ona počúva,
Že pomôže,
Koľko dá sa.

Muž vidí,
Čo ona cíti.
I vraví jej,
Do očí hľadí jej.

Vlasy jej láska,
Ona sa usmeje,
Vnútro sa rozohreje,
Bola to láska.

Ruka v ruke,
Kvet jej podáva,
A lásku vyznáva,
Ona ponuku príjme.

Ale muža niečo ťaží,
Nič nepovie,
S devou je,
Každú chvíľu si váži.

Idú okolo,
Strom šepne,
Ľudkovia, na slovíčko,
To vy sa beriete?

Áno, naša milá jabloň,
Pošli lístie do sveta!
I vietor, ako prach rozmetá,
Pošleme poň.

Zaraz všetci videli,
Tvorovia veľkí I malí,
Čo chystá sa,
Bude to ale oslava.

Priadka morušina,
Už šije šaty,
Hľa, krásna dievčina,
Už sa parádi.

Ženích nedočkavý,
Vedie ju s citom,
A deva so závojom,
Vedela, že je to ten pravý.

Všetci sa zišli,
Kto by nie?
Také niečo nevideli,
A nevedeli či ešte.

Dve, tri slovká,
A už boli svoji!
Jasala nejedna stovka,
Tých, čo prišli.

Hostina to parádna,
Koláče i roláda,
Plody záhradky,
Robili chúťky.

Láska sa ligoce,
Ľud spieva,
I s nimi deva,
Každý počuť chce.

Deň končí,
Ale nie svadba,
Do tanca sa skočí,
I ropucha nedbá.

Tancuje lúka i les,
Ako more vlnia sa,
Tancoval by i bes,
Keby dal sa.

Kým to celé skončilo,
Niekoľko dní ubehlo,
Muž i deva si nažívali,
Ani ako v raji.

Lež rituál neprestal,
Muž v noci odchádzal,
A devu nechal samú,
V tráve zanechanú.

A deve to nedalo,
Čo sa také stalo?
Nespýtala sa nikdy,
Nepretrhla tajomstvá nitky.

Sedeli pod jabloňou,
I sa pýta, vrav!
On klame, buď bez obáv,
Radšej by bol s ňou.

Tu jahoda šeptá,
Deve skromne napovedá,
Ale ona reč jej nezná,
Sama sa nevyzná.

Deva sa nevie rady,
Je celkom bez nálady,
Sťa kameň tlačí,
A na srdci ťaží.

Muža nikde naraz,
Z kopca jej kýva,
I vyskočí ona zaraz,
Nech sa jej neskrýva.

Slnko už za obzorom,
A on mizne,
Jak ostrov za morom,
Už ho nikde.

Na prach sa rozpadol,
No stihol dať zbohom,
Ja ťa z lásky ukradol,
Zobral si ťa pred jabloňou.

Len teba som miloval,
Vďaka tomu jestvoval,
Ale osud ma predbehol,
A smrti neutiekol.

Deva nechápala,
I plakala žiaľom,
Víly kolísali chladom,
A samote upadla.

Nákaza

Tráva zelená,
Až po kolená,
Hmlistý močiar,
Nedovidno stožiar.

Čvachtá blato,
Pod nohami,
Ozýva sa horami,
Prezradí sa ľahko.

Vzdychy únavy,
Zanikajú vo vetre,
Kde nie je žiadny,
Ostávajú nemé.

Zver zbystrí sluch,
Zrak i čuch,
Zachytí divný puch,
Už ich nie je, puf.

Ticho v lese,
Nik neopováži,
Dať znamenie,
Svoj život si stráži.

Neznáme končiny,
Páchnu novotou,
Majú svoje príčiny,
Ohraničiť okľukou.

Myslivec, myslivec,
Šepká niekde,
Otoč sa, choj preč,
Zažiješ biedne.

Čí hlas?
Obzerá, obtrie o klas,
A už zle je,
Čoskoro uhynie.

Vtáky sa menia,
Už nie perie,
Ani jeden nespieva,
Zlý sen? Metie.

Halucinácie? Otrava?
Bolí ho hlava,
Nohy lenivé,
Ruky krivé.

Hlinu z nich nezmyje,
Srnka divá sa smeje,
Hlas ostrý, britva,
Pozrie bližšie, mŕtva.

Odskočí preč,
Potkne sa,
Tasí pušku sťa meč,
Stmieva sa.

Blúdi, tu už bol,
Vráti sa a zabol,
Kade cesta ide,
Žiadnej nikde.

Vetvičky jak záclona,
Orechy- dážď padá do lona,
Vzduch riedky,
Zajace jak ľudské dietky.

Steká z neho pot,
Až do očí,
Stromy- živý plot,
Už domov nezočí.

Sova húkla,
Uši brnia,
Do hlavy núkla,
Svojho hlasu mámenia.

Jeleň prešiel okolo,
To obluda!
Nohy vysoké jak mlynské kolo,
Zachráňte sa, ľudia!

Zdvihol sa vietor,
Vari uragán,
Už neznesie to,
Nedožije viac rán.

Krkavec,
Temné krídla,
Myslivec,
Hlavy stína.

Krkavec útočí,
On uskočí,
Vydriape mu oči,
Div sa nepomočí.

Slepý starec,
Dávny myslivec,
Už len kosti,
Z dávnej radosti.

Poznáva hmatom,
Stromov kmene,
Čo na tom,
Keď nie po mene?

Leje sa krv,
Z jeho očí, bolí,
Ani chvíľu nepovolí,
Kiežby vedel prv.

Je deň?
Alebo noc?
Žil by preň,
Volá o pomoc.

Š,š,š, kričí ľud,
Radšej ticho buď.
Prebudíš netvora,
Do lesa dvora.

Ticho všade,
Až na myslivca,
Nechápe čo kde,
Hrá na opilca.

Po zemi sa plazí,
Nemá hlas,
Štípe, razí,
Čiernobiely mráz.

Strach prejaví sa navonok,
Postihne jeho, zem,
Aký to je otrok,
Rozhliada sa kolem.

Už koniec? Hotovo?
Zdá sa mu podozrivo,
Nepovie ani slovo,
Temno jak olovo.

Dýcha vzduch skazený,
Zas a znova,
Myslí, že je nájdený,
Omyl, obava.

Telom vlastným,
Sa dusí,
Ak chce zostať živým,
Ďalej kráčať musí.

Liany sťa had,
Motajú sa nohám,
Býval mlad,
Keď bránil sa tým potvorám.

Divá sviňa,
Oči jak oheň,
Nie to jeho vina,
Nabrala podeň.

Mohutné kly!
Napnuté svaly!
Už sa vracia,
Ach, nebesia!

I sa modlí,
I kľačí,
Život podlý,
Žena jeho mračí.

Ticho!
Ani šelest!
No ny ho,
Aký jest.

Mesiac vyšiel,
Zrak sa vrátil,
Až zistil,
Ako sa tváril.

Stromov tiene,
Nie ich ruky,
Bolesť vedne,
Žiadne zvuky.

Mať menšie podozrenie,
Niečo nie je v pohode,
Dal puške velenie,
Nenechal na náhode.

Nikde zver,
Sova spí,
Hviezdy udávali smer,
Čo sa nedoví.

Svetlo jak za dňa,
Pobral sa domov,
Žena čaká na mňa,
Už bolo toho dosť.

Prekračoval trsy trávy,
I mláčku,
Žena zdá sa mu vari,
Visí na obláčku.

Pretrie oči, pot,
Zrak zhasína,
Už to zase začína,
Stromový plot.

Len a len to!
Nič nové je,
Mámivé bludisko,
Náramne klaje.

V lýtku ho bodá,
Jak včiel tisícky,
Nech sa tomu poddá,
Nabáda ho netvor mýtický.

Ty prašivec,
Ty lump prepitý,
Vraj myslivec,
Zostaneš zhnitý.

Všetky zvery škriekali,
Žaby kŕkali,
Vetry radosť odviali,
Že myslivec je prekliaty.

Ústa húsenicami upchali,
Výparmi zakliali,
Krkavec si zobral svoju daň,
Vydlabať očičko, vrhol sa naň.

Pazúry kde boli nechty,
Zuby zo zajaca,
Močiare a ich dechty,
Premenil na pajáca.

Nos premení na rypák,
Prstov veľa mal,
Diviak mu ich odrezal,
Veľa krvi, pridal sa pijak.

Koleno vzad,
Na päte vred,
Pridal sa ovad,
Keď mal smäd.

Srna vzala pušku,
V bruchu mravenisko,
Na oku mušku,
Hadí chvost, psisko.

Na chrbte hrb,
Jak hora,
Semienka vŕb,
To vaša mora.

Pavúk hniezdo vo vlasoch,
Žabí jazyk,
Svrček v hlasoch,
Víťazný ryk.

Premenený na príšeru,
Omámený silou,
Poddal sa šeru,
Krivdou hnilou.

Znetvorený,
Otrávený,
Zmorený,
Novo stvorený.

Premkol ho chlad,
Trhanie povolilo,
Pocitu zamat,
Chuti dovolilo.

Po štyroch i dvoch,
Mohol i plaziť,
Dočiahol na roh,
Skočil na korisť.

Keby slyšal hlasy,
Čo varovali ho,
Neobtrel by sa o tie klasy,
Čo kliatbu uvalili na neho.

Teraz tento netvor,
Rúti sa,
Nájsť do ríše otvor,
Kde vráti sa.

Kamufláž

I mech z hlavy sňali,
Aby doznal sa.
Všetci okolo neho sedeli
A dívali sa.

Nuže vrav,
Jak to bolo,
Zbaven práv
Naokolo.

I díval sa muž
Cez oblok,
Čo presvital lúč
A nevidel na krok.

Jak chcete,
Jak poviete,
Ja poviem vám,
Čo som videl sám.

Tade rieka
Ako z mlieka,
V jaskyni sa vlieva
A v dutinách spieva.

Kde jest,
Kde on,
Kde budem,
Kde bol.

To ako symfónia,
Odráža sa z pódia,
Čujú i stalagnáty,
Dlhé jak hnáty.

Nezačuješ vlnobitie,
Ani ľahké pohladenie,
Čo strieda vôňa zeme,
Tej tajomnej jaskyne.

Ten hnusný netopier,
Ryk, drie sa z pier,
Čo sa vysmieva
A do rytmu si spieva.

Zrazu zorničky,
Nesú sa nad hladinou,
Tlmia plané pesničky,
Čo sú mojou úľavou.

Stáčajú sa v rytme,
Až do vrchola,
Kým ráno svitne,
A zíde sa obloha.

Postava v odraz,
Hladiny jak zrkadlo,
Ako na rozkaz,
Hneď bolo všetko vidno.

Vlasy- svit mesiaca,
Pokožka biela zo zajaca,
Tie pery a tá tvár,
Farba jantár.

No skryť som musel,
Svoje pohyby,
Čo nie sú bez chyby,
Aj tak by som neuspel.

I začula ma v tme,
Prikrádala sa,
Poď ku mne,
Vábila ma.

Hlások tenká nôta,
Za ruku som ju chytil,
Do očí pozrel ta,
Ach, ako som sa zmýlil.

To strážkyňa svetov,
Jaskýň i tunelov,
Za mocou skrytá,
Pania nevinná.

Či ma okúzlila?
Či dokázal som ďalej bdieť
A prestať snívať?
Onedlho budete vedieť.

Ona lieči,
Zlu sa prieči,
Pravdu do očí,
Lož mučí.

Lež seba nevie
Oslobodiť, darmo
S tým bojuje,
Padá na dno.

Zbiera všetky zločiny,
Ako smetie,
To nezaslúži si,
Nemalé trápenie.

Každú chvíľu,
Spoznával som ju,
Každá minúta,
A ja zamiloval sa.

I nežne ruku jej
Som vtiahol do dlane svojej,
Či večer, či z rána,
Neodtiahla sa.

Na deň pätnásty,
Mi odkryla svet,
Čo pri živote ich držal kvet,
Vraví- o tom vieš len ty.

Cit som k nej choval,
A tak som sľúbil,
A slovo svoje dal,
Že nik im neublíži.

Čo ja som vedel?
Oči pre ňu len,
Nič, čo bych jej odoprel,
Nevediac, že nás niekto sleduje.

Na kameni sediac,
A ja v sebe sto ráz,
Že už sa vyjadri,
Raz, dva, tri.

Drahá Jas,
Sliš môj hlas,
To srdce,
Čo ťa chce.

Prosím, buď mojou,
Paňou vytúženou,
Čo mi radosť robíš,
A tu pri mne stojíš.

Hľadí na neho,
Láska ho,
No odpovie,
Že veru nie.

Muž len nerozumie,
Kýva hlavou,
Prečo odmietnutý je,
Koho vinou?

Jak sa pania zjavila,
Zvrtla sa a odišla,
Za ruku ju chcel chytiť,
Či sa v niečom mohol zmýliť.

Zrazu tma,
Zrazu ticho,
Domov sa pobral,
Jak mu bolo ľúto.

Na druhý deň,
Zase šiel do jaskyne,
Skúsiť chcel,
Žiadať o ruku panej.

Už nesmieme byť spolu,
Povedala mu.
Prečo- sa jej pýta
A k nohám jej líha.

To kliatba, čo ma drží,
Istá záhuba.
Nik ju z nás neprekročí,
Nechcem prísť o teba.

Chcel on povedať,
No už nestihol,
Po panej dym vznikol,
Družina prišla ho zajať.

Tak, a teraz tu sedím,
Milí páni,
Veríte či nie?
Máte so mnou zľutovanie?

Pozrú každý na seba,
Čo to vzali za blázna,
Čo to vravíš, to nie je,
Nič také nejestvuje.

On ale svoje tvrdí,
Ani chvíľu nepovolí,
Ta ho vzali so sebou,
Na schôdzu s gilotínou.

Ako tam tak stál,
Ako tam tak hľadel,
Vážil posledné slová,
Kým sa on pominie.

Nevedel kde sa to
V ňom vzalo,
Slová, to mu napadlo,
Stalo to však za to?

To pania jaskyne,
Spievala tie slová v noci, vo dne,
A láska ho vábila,
Čo ho skoro zatratila.

V tom momente,
A v tej chvíli,
Sa v jasnom svetle,
Jeho siluety pominuli.

Niesli sa vzduchom,
Niesli sa vetrom,
Niesli sa riekou,
Niesli sa za paňou.

Jeho spev všetci nasledovali,
Dýky, i kopije brali,
Zastaviť ho treba,
Kričali aj do neba.

Pani ho už čakala,
Posledné zbohom mu dat chcela,
Ruky si stískala,
Jaskyňa do ticha pískala.

Zrazu sťa slnca žiara,
Pred ňou sa milý otvára,
Padá na kolená svoje,
Sprvu nevie kto je.

Musíš odísť hneď,
Chladná ako led,
On jej ústa zatvorí
A bozká na jemné pery.

Spolu ujdeme,
Spolu žiť budeme,
Bez teba svet plytký,
Nik nás nebude ťahať za nitky.

A jak ona krúti hlavou,
To nie je možné,
Ozýva sa jaskyňou,
Dobíjajú sa votrelcov kone.

Jak sa odtiaľto dostať?
Pýtal sa jej,
A jej pohľad,
Padol k hladine.

To ten kvet- ukázala,
Ten nás oslobodí,
Ale i pohltí,
Váhať začala.

Buchnáty do skál,
Lámanie ocele,
Ozývalo sa zo strán,
Celej jaskyne.

Muž sa potopil,
Kvet do rúk uchopil,
A teraz pochopil,
Čo to vlastne urobil.

Všetko sa trase,
V celej ničivej kráse,
Voda z ničoho sa smeje,
Všetko k zlému speje.

I chytil sa muž s paňou,
Že on bude iba s ňou,
Za svitu hniezd,
Odišli spolu do nebies.

Naraz kľud,
Dnu vošiel ľud,
Videli tú spúšť,
Aj mladých ubziknúť.

Kde predtým voda bola,
Už len dno,
Kvet opustený ležal,
Moc už toho nevidno.

Všetci čudovali sa,
I odtiaľ odišli,
Čo mohli, zničili,
A legenda vraví sa.

Múr

Poznáte ten pocit,
Plný úzkosti,
Plný slabosti,
A nič s tým robiť?

Všetci sa od vás odvrátia,
Čo môžu, zničia,
Len na seba myslia
A to krásne spália.

Túlala som sa lesom,
Ako zvyčajne,
Pomaly sa stmievalo,
Veľmi nenápadne.

Všetky kúty,
Len mne patrili,
Každý dub i lipa,
Som dobre poznala.

Kde vtáčik spieval,
Kde vánok vial,
Duša moja malá,
Sa verne uchytila.

Náhle ticho,
Ako v hrobe,
Slnko zmizlo,
Zašlo moje zore.

Nevidno na krok,
Nevidno pred seba,
Čo to bolo?
Obzrela som sa.

Jedna noha tak,
Druhá inak,
Zatienil mi zrak,
Neposedný vták.

A už len pád,
Silný zvrat,
Ničoho sa chytiť,
Len koniec cítiť.

Tma, bezvetrie,
Kolísala v náručí,
Mala som nutkanie,
Pozrieť, kto ma to drží.

Ale únava pohltila,
Môj zrak aj myseľ,
Sama sebe tvrdila,
Iste je to výmysel.

Druhý i tretí deň,
Uplynul, ako nič,
Prebudená ešte len,
Jak vyoraná myš.

Otázky som sypala,
Jak som sa späť ocitla,
I začala moja mať,
Celý dej rozprávať.

Joj, moja drahá,
To asi syn boha,
Držal ťa ani pierko,
Pokožka jak mlieko.

Svaly ako hory,
Zaženú i temné mory,
Čo tvár- to Adonis,
Ale oči tmavé jak hmyz.

Keď ťa sem doniesol,
Ani slovka nevyriekol,
Len hľadel na teba,
Ako na šťastie z neba.

Veru, nebolo mu jedno,
Aká obitá si bola,
Iste by dal hocičo,
Aby mohol vidieť ťa.

A meno?
Žiadne nebolo.
A kam odišiel?
Tam, odkiaľ prišiel.

I vyleteli papuče,
Vlasy viali vo vetre,
Utekala jak bez duše,
Len v krátkom svetre.

Stoj, kričí mať,
Kde ho chceš hľadať?
Ja ho musím znať,
Niekde musím začať.

V ten deň pršalo,
Ďaleko nevidno,
Brodila som sa v tráve,
Brodila som sa v lese.

Premočená do nitky,
Pozbierala sily zbytky,
Verila, že ho možné nájsť,
Čo ešte ďalej zájsť.

Zrazu v tej temnote,
Odlesk v belote,
Vlasy ani slnce,
Točili sa jak vence.

I zbadal ma,
Narovnal sa,
Ja bez strachu,
Veriť som chcela jemu.

Vráť sa domov,
Odbil ma,
Tu niet bezpečnô,
Buď doma.

Nie, chcem vidieť muža,
Čo odvahu skúša,
Ani som sa ti nepoďakovala,
Čo som minule vyparatila.

I vrav, čo za to,
Iste to nebude hocičo,
Rada sa ti odmením,
Ak to splním.

Ráno zavčasu príď,
Chcem s tebou len pár chvíľ,
A teraz bež domov,
Než sa tma dotkne stromov.

Cez noc oka nezažmúrila,
Čo stále na neho myslela,
Vyčkávala na ráno,
Aby bolo dáno.

Jak slnce vstalo,
Už ma doma nebolo,
Bežala na miesto zrazu,
Čakajúc na srdca spásu.

Došla som ta práve,
Čo on ležal v tráve,
Vstal a prekvapivo,
Objal ma prívetivo.

Tak sme spolu kráčali,
Ruky o seba dotýkali,
Smiech, radosť, porozumenie,
Prebudilo vo mne túženie.

Kedy smiem ťa vidieť ešte?
Zajtra, naposledy.
Čo sa deje?
Moc kliatby.

To viac už nesmieme byť spolu,
Pre kliatbu, čo mení ma v podobu,
Smiem sa len tak vyslobodiť,
Ak je možné v skutku ľúbiť.

Tys už čin svoj dokázal,
V ten deň, čos zachránil ma,
Čo ja ťa neľúbim?
Svoju dušu i lásku ti sľúbim!

To jest len cit,
Nie skutok,
Už sa musíme rozlúčiť,
Premáha ma smútok.

I rástol obďaleč trs kvietkov,
Bielych margarétiek,
Podal mi zopár zväzkov,
Jeho úsmev- to liek.

Sklopila som zrak,
A už ho niet,
Radosť zatienil mrak,
Ale nie svit srdca hviezd.

Kvet časov našich,
Mohol by ma niekto ľúbiť?
Čo veští kliatba väzenie?
To prah bolesti mojej.

Ráno, keď sme sa videli,
Dala som mu svoju retiazku,
Aby oči naše pamätali,
Na našu večnú lásku.

Ach, moja drahá,
Žiaľ ma premáha.
Aké ťažké môcť sebou byť?
Vyskúšať deltu možností?

Prosím, chcem ísť s tebou,
Nepúšťaj ma dole vodou,
Nebudeš cítiť tône mojej bolesti,
Cesta lákavá,

Avšak len zvádza,
Plaché dni súcitu a bôľ,
Lietať ako prach,
Tak to chceš byť?

Jak si ma vystrašil,
Moju dušu zadusil,
Nechoď, nechoď preč,
Drvíš ma ani dýky seč.

Ale môjho milého,
Už dávno nebolo,
I stáli sa slzy vodou,
Čo hladila som bosou nohou.

Domov s plačom odchádzala,
Pieseň lesa zvádzala,
Tu zrazu mať volá,
Od potoka zdola:

Joj, ty nešťastná!
Čože, mamka?
Pasca nachystaná!
Od družiny tvojho tatka.

Bež, dievča, bež,
Možno ich ešte doženieš,
Joj, čo to smola,
Ona im sa nedovolá!

Ale to ja, deva,
Rýchlym behom leva,
Temnota- to des,
Blížila sa na les.

Zazrela som v diaľke,
Záblesky žiary fakle,
Psy ňuchali,
Kde by stopy našli.

Dych zbabelý,
Oči uslzené,
Nohy sa podlamovali,
Veru, bude zle.

Otče, otče,
Otočí sa,
Čo je, človeče?
Prosím, vráť sa.

A v tom zlom,
Zavýjanie trhá uši,
Pokračuje hon,
Srdce mi pritom búši.

Čo tu snoríš?
Prosím, nechaj ho.
O čom to hovoríš?
O mužovi srdca môjho.

To nie muž,
To skaza,
Prac sa už,
Nech neskántri ťa.

Lesom sa nesie zloba,
Psy brešú a začne streľba,
Bežím ta dopredu,
Nemysliac na otcovu radu.

Pred nimi bes,
Čierny ani uhoľ,
Väčší než pes,
Ale úteku sa nezmohol.

Na krku retiazka,
Vedela som, že to on jest,
Zdvihla sa nejedna puška,
Skočila som vpred.

Vpadla som mu do náručia,
A on je už človek,
Všetci na nás hľadia,
Blížil sa koniec.

Stáli jak vosk,
On dal mi bozk,
Neboli sme slobodní,
Boli sme stratení.

Besnenie

Šum jarných lesov,
Ozýval sa dolinou,
V zhluku netopierov,
Ešte chladných večerov.

Kde žiť bez starostí,
Ani trávu neseje,
Pretrpieť útrapy mladosti,
Kým o strach pečuje.

Ako zniesť tie protiklady,
Čo zatracujú našu myseľ,
Vidieť ich z diaľavy,
Ako trpký výmysel.

Ako zdroj nešťastia,
Uniesť utrpenia,
Tohto zákutia,
Čo na povrch vedú jeho potrubia.

Má snáď splývať,
Či znášať odpoveď,
Že bolesť sa ťažko odmieta,
Čo neskryje ani predtucha.

Má sa snáď pýšiť,
Ticha vetrom,
Túžbou po neznámom,
Či neľahky sa priečiť?

Nie, len ťažko porozumieť,
Kto by v strachu prebýval,
Vláčil sa s domnienkou,
Nové časy znať?

Deva, čo krása v nej prebývala,
Vlasy sťa oheň,
Za neznámym sa hnala,
Jak zo sveta onen.

To tento kvietok spanilý,
Nepoddajný jak na šatách lem,
Lesom nahý,
Prechádzal sa kolem.

Ona nebude vám vzdorovať,
Či jej chlad núkate,
Ona nebude vám pohŕdať,
Vyliezť na najbližší kmeň.

Než vyšla z lesa,
Pekne nazad obliekla sa,
Otec by ju skántril,
Keby nahú ju niekto spatril.

Otec päsťami drevo rúbal,
Taký on veľký jest,
Bohu sa nerúhal,
Bola by o ňom povesť.

Jak sa oni ľúbili,
Jak len otec s dcérou vie,
Boli z váženej rodiny,
Nikto im neodporuje.

Smiem ešte ísť?
Už nie, dosť roboty je aj tu,
Zajtra do mesta musím ísť,
Vrátim sa do súmraku.

Buchty zbalila do ručníčka,
Bozkala ocka na rozlúčku,
Kývala mu dievčička,
Na ďalekú cestičku.

Zaraz odhodila šatstvo,
Som smiechom kričala,
Ozývalo sa dolinou,
Ako nahé dieťa.

Nezakopla o koreň,
S vlasmi nezavadila o konár,
Nevyvrtla nohu o kameň,
Lístie jej hladilo tvár.

Na tej strane hája,
Kde zver sa nenapája,
Stromy hostia choroby,
A skazenosť mení své podoby.

Jestvuje strašné dačo,
Tesáky, jedno očo,
Kožuch jak z mamuta,
Jedna strana tela odutá.

Uši, len ako strašidlo,
Pazúry, čo prv svetu nevidno,
A ten pohľad mrazí,
Vnútri sa mäso kazí.

Dych, to záhuba,
Kričí z neho choroba,
Cvalom ani kôň,
Ponáhľal sa na hon.

Deva myla líce,
V potôčiku lesnom,
Zadúšali sa jej plíce,
Keď stretla sa s besom.

On strašné telo mal,
Videla na pohľad,
Ale niečo ju ťahalo,
Nespútane vábilo.

To on sa prihovoril,
Hlasom zdvorilým,
Jak to vie had,
Keď má hlad.

Črepiny jak mozaika,
To zvieracia kazajka,
Než si ty prišla, moja,
Nezlomná jak sekvoja.

Lákal ju rečami,
Lákal ju očami,
Dvoril ako pán,
Luhár ani satan.

Podaj mi ručičku,
Dýchni na mňa dušičku,
Ešte krôčik, tak,
Cítil hladu tlak.

Porúčam sa vám, pane,
Nech sa tak stane,
Nech je všetko tvoje,
I ja, tvá sekvoje.

Lámavý stisk,
Drvil jej kosti,
Krv sal cez pysk,
Tiež vek jej mladosti.

Bezvládne telo,
Na zem padalo,
Čo krása kdysi byla,
Deva uhynula.

Bes dych nabral,
Staré kosti popreťahoval,
Hľadel na to pod sebou,
Čo po obede zostalo.

Svrbeli ho brvy,
To od tej krvi,
Premena nedokonalá,
Ešte koža zostala.

Jak kabátik mäkučký,
Obliekal poľahky,
Smial sa svetu i jej,
Kdysi panne spanilej.

Nový sať sprvu sedel,
To sa nosilo!
I naučiť slovu musel,
Ako sa patrilo.

Šiel on teda svetom,
Zvonka ako dievča nahé,
Avšak zver poznala ho,
Boli na míle plaché.

A kde tu mládenci,
Krásni neznámi junáci,
Na konských chrbtoch cválali,
Lesom hlasno pokrikovali.

Ta, pri studienke,
Kto vyhrá prv, zlatku berie!
Hnali sa junáci,
Neznalí, do jadra pasci.

I vyhral rýchlejší z nich,
No zdalo sa im na okamih,
Že pri nich stojí dievčina,
Krajšia než Večernica.

Oni hľadia na nahú,
V očiach nevinu,
Kde tys tu vzala?
Takto sama prebývala.

Veď ty choď pre pomoc,
Ja tu zostanem s ňou,
I do paláca s družinou,
Bez nich neprichodz!

Núkal plášť na nahotu,
A bes ho prijal,
Nečakal na náhodu,
Že potrava príde sama.

A tak oči červené,
Razom bolo po chlapcovi,
Mŕtvy zostal na zemi,
Kým dielo nie je dokonané.

Ten druhý trielil ani víchor,
Zastal len na úbočí hôr,
V dedine pomoci sa dovolať,
Pár ľudí povolať.

Zrazu otec hľadá dcéru,
Nie je jej, veru,
Kričí meno tisíc razy,
Behá, do dverí vrazí.

Ja idem s tebou,
Vraví otec,
Na koňa nasadol,
Trielili vpred.

Hlas sa niesol,
Dostanete sa do nemilosti,
Ťažký vzduch klesol,
Skríkol ktosi.

To obluda,
Celá už odutá,
Plná do sýtosti,
Od novej mladosti.

Spoznal otec,
Svoju dcéru,
Bojovať však musel,
Aby vyslobodil ju.

Ušili lesť na obludu,
Jeden spredu, druhý zozadu,
Volali do neba,
Bodali pred seba.

Kvílenie i plač,
Bes i dievčina,
Rýchle sa z tade prac,
Než odbije posledná hodina.

Bes vypustil,
Čo naposledy ulovil,
Potom ozlomkrky hore brehom,
Pohľad posledný za otcom.

Na kolená on kľakol,
Plaču podľahol,
Čo jedinú mu najdrahšiu,
Vzala príšera do hrobu.

Teraz zostal sám on,
Nemal vraj chodiť z dediny von,
Komu sa vyspovedá,
Komu radu dá?

Vrátili sa späť,
Po radosti niet,
Každý bedáka,
Darmo za dievčinou narieka.

Kde tu sa povráva,
Že stále tam zostáva,
Bes i dcéra,
Cez deň sa strieda.

Nik už neverí ničomu,
MĺKvo je v doline,
Ťažko uveriť tomu,
Že všetko späť bude.

Otec vidiny kolíše,
Listy do lesa píše,
Dcéra mu len zakýva,
Krvavo sa usmieva.

Raz keď rúbal drevo znova,
Z lesa vyšla ozvena,
To jeho devuška,
Šepkala mu do uška.

Šťastie sa vrátilo do tela,
Kde sa však podela?
Vpredu beží nahá,
Dievčina drahá.

Bežal k nej od radosti,
Srdce zastavilo od slabosti,
Čo bes sa kŕmil červenými očami,
A takto prežíval stáročiami.

Bezvetrie

Moment ticha,
More vzdychá,
Dotyk neba,
Čo chce teba.

To ráno on šiel,
Iba s vedrom a udicou,
Čo mu je spoločnicou,
Kým ho žiaľ neobišiel.

Prostý to človek,
Čo má už svoj vek,
Ani zlodej, ani luhár,
Len prostý rybár.

Ako sa máš moje zore?
Ako sa máš moje more?
Ten vzdych,
Netrval okamih.

Ten klobúk,
Tie gumáky,
Pomáhali od múk,
Kým sa zišli mraky.

Loď- ešte prostejšia,
Bola to doba inakšia,
Tlačil pred seba,
Volal jej meno do neba.

Pamätáš na našu poslednú plavbu?
Cítiš tiež tú srdca hanbu?
Ach, Helena,
Ty si stratená.

Príliv dávno klesol,
Slnce padalo nadol,
Bili vlnky o trup lodi,
Tej jeho známej vody.

Pádlom sem, pádlom tam,
More, ja sa pýtam,
Prečo si ju zobral,
A môj život zodral?

More tiché, neodpovedalo,
Starec už odpoveď nečakal,
Prv všetky slzy vyplakal,
K čomu by to aj bolo?

Návnadu prehodil pred seba,
Sadol na kraj lodi,
Vzdychal ani baba,
Čo jej niet po vôli.

A spomienky sa rútili,
Hlavu mu stále krútili,
Ale on neprosil o koniec ich,
Práve na ten dotyk.

Domček malý stál,
Hore sa nepodobal,
V ňom vždy veselo,
Od nepamäti bývalo.

A teraz rybárova žena,
Porodila dievčatko,
To malé slniečko,
Radosť to preveliká.

Rybár šťastný ako blcha,
Komu sa skôr podobá?
Bolo o čom hovoriť,
To mi musíte veriť.

Rástlo žieňa do krásy,
Obzerali sa mládenci,
Ale i rozum malo,
Umyť, variť vedelo.

S otcom rybárčiť,
S matkou piecť,
Ubiehali tie dni,
Nemuseli sa vliecť.

Dávaj pozor, dušička,
Láskala ju mama,
Voda hlboká,
Nie že vystrašíš ma!

Neboj, bude dobre,
Kým slnko bude hore,
Naspäť prídeme,
A obživu donesieme.

Ryby im samé skákali,
Do lode i sietí,
Bolo im hojne,
Žili tam spokojne.

Takto sa im život opakoval,
Ale to im nevadilo,
Odliv mával,
Na ďalšie ráno.

Žene v tej noci,
Prisnil sa sen ťažký,
Že skoná ktosi,
A bol jej blízky.

Ráno, ako zvyčajne,
Pobral sa otec s dcérou,
Žena kývala nevedome,
Že to naposledy bolo.

Duny vody nepoddajné,
Nezvyčajne podozrivé,
I náhlili sa s prácou,
Rýchlejšie domov.

Ozýva sa spod lode,
Niečí hlas melodický,
Škrabal nechtami po slobode,
Ťahal za nitky.

Dievka pod hladinu,
Ruku dala mysliac,
Vytiahnuť bezmocného snažiac,
Ale toť jej vidno slabinu.

Siréna, siréna,
Bez mena,
A ty, Helena,
Budeš stratená.

Rybár nestihol mrknúť okom,
Tvor jedným skokom,
Schmatol dcéru,
A vzal všetku vieru.

Jak žena počula z diaľky krik,
Neváhala na okamih,
Pamäť jej sen vrátila,
A sama za to trestala.

Keď vyšla von,
Plná strachu,
Dobre už nebolo,
Padala do prachu.

Márne on plával hĺbkou,
Márne on plakal za dcérou,
Márne žene hovoril,
Márne loviť chodil.

Aké boli vody kľudné,
Aké počasie bez zmeny,
Nič už nebolo vľudné
A rybár bez ženy.

Jednu mu voda vzala,
Druhú choroba život odobrala,
Aké to zľutovanie od nebies,
Že ho obrali o šťastie?

Tak ako po zvyku,
Vyšiel z domku,
Pohmkával melódiu,
Oceána symfóniu.

Poď, ty kôň z dreva,
Hľa, čo pred nami sa rozprestiera,
Ach, Helena,
Ty si stratená.

Ako sa len rozptýliť?
Ako žiaľ odchýliť?
To neznesiteľné ticho prázdnoty,
Bezsenné noci samoty.

Uspávanku mu vlny hrali,
Loď im do rytmu sa kolísala,
On životom utrápený,
Ďalej tomu podliehal.

I v spánku mu je mdlo,
Prenasledujú ho výčitky,
Žral by i mydlo,
Aby pretrhol tie nitky.

Ale on človek skromný,
O pomoc, útechu neprosí,
I ľudia si šepkajú,
Čo s ním robiť budú.

Začul on vody žblnkot,
Celkom jemne podozrivý,
Postupne sa menil na rachot,
A to bol veru vábivý.

I upútal pozornosť rybárovu,
Ale len na chvíľu,
Myslel on v spomienkach znovu,
Vlny ho unášali ešte hodnú míľu.

Nahodil on siete,
Znovu ten príval,
A oni boli plné,
Nadšením ich nevítal.

Čo oni dokážu,
Vrátiť jeho rodinu?
Med kolem úst mažú,
Aby zabudol v túto hodinu?

Otče, drahý náš,
Vari nás ty nepoznáš?
Ozývalo sa spod lode,
Nieslo po vode.

Oči rozžiarené,
Ale pery nemé,
Vábilo ho pokušenie,
Obzrieť sa, alebo nie.

Siréna, siréna,
Matka i Helena,
Také skutočné,
Zatratené večne.

Naklonil sa rybár,
Cez lode bok,
Aby videl ten zmar,
Chýbal už len skok.

Naťahovali sa ruky za ním,
Tie jeho tiež,
Ako taká vež,
Za neodolateľním poznaním.

A už videl,
To nie jeho milé,
To ich podoby klamlivé,
Neskoro sa rozmyslel.

Ťahali ho dolu,
Ako svoju odmenu,
Pirane, potvory z hlbín,
Sirény, chvost zo šupín.

Topili ho chudáka,
Darmo on bedáka,
Keby aspoň tváre,
Nepodobovali sa žene a dcére.

Keby ho aspoň utopili,
Utrpenia necítil do kosti,
Zavolali aj hostí,
Aby sa pekne naplnili.

Na hladine oko škvrny,
Plné tmavej krvi,
Ešte plávala tam dlho,
A rybára nikde nevidno.

Ach, aké bolo to more pusté,
Oblaky nad ním husté,
Domček na brehu,
Už necítil ľudskú nehu.

A loďka uprostred mora,
Pripomínala tvora,
Ľud sa jej vyhýba,
Nepostrehla rovnaká chyba.

Každý rybár tu,
Na časy spomína,
Keď veselý nahodili udicu,
A sieť sa napína.

A vlny stále vysoké,
Trieskajú o dno i skaly,
Všetkým nad slnkom jasné,
Že by aj ich zdrali.

Pár razy vidno,
Na loďke postavu,
Bolo im aj čudnô,
Mal pri sebe zostavu.

A na brehu jeho žena,
Na hladine jeho dcéra,
Takto dlho žiadna zmena,
Bola to nová éra.

Núkali sa im sirény,
Lež pod nosom hundrali oni,
Ach, Helena,
Ty si stratená.

Inštinkt

Kolobeh života,
Šťastie i ničota,
Nemožno utiecť pokušeniu,
Čo sľúbi k vykúpeniu.

Čo tvár jej vráskavá,
Ani jedna noha ľavá,
Palica jej kamarátka,
Chôdza jej vratká.

Vlasy len v dvoch radoch,
Prsty sťa vetvičky stromu,
Prechádzala sa v sadoch
Minulosti, nevyhýbajúc sa tomu.

Keď ešte variť vedela,
Sama nestíhala,
Keď mladá bývala,
Dobre si spomínala.

Nôžky svižné tenučké,
Líca červené mäkučké,
Zapletala vrkoče,
Teraz už len plače.

Cez oblôčik,
Sledovala potôčik,
Pri štrikovaní,
Venovala sa piesni.

Bola to dobrá pania,
Mladosť jej už nepatrí,
Ale má múdrosť poznania,
Vyššiu ani Tatry.

Zbožňovala kvety,
Spoločnosť i deti,
Chytiť sa remesla,
Pri nespravodlivosti do jazyka kusla.

Veľmi málo z miestnych,
Si ju ešte pamätá,
Vystriedala nová generácia,
Nespoznáva ich.

Rodiny zabávala príbehmi,
Pravdou i vymyslenými,
Pri napätí deti: Ach!
Zábavou bol ten strach.

Dnes len spomínali všetci,
Nemali sa k veci,
Starkú len pozdravili slušne,
Tváre zostali vážne.

Lež jeden chlapček,
Neposedný vrabček,
Vypočul si spomienku rodičov,
Keď ako on mali rokov.

Aký to zvedavec,
Aké príbehy, otec?
Nuže povedz!
Zaujímavá to vec!

Po neúnavnom spovedaní,
A dobrodružnom spomínaní,
Chcel znať viac príbehu,
Nabral teda odvahu.

Za starkou pod les zašiel,
Na lavičke driemať ju našiel,
I opatrne jej riekol,
Aby zo sna ju nevyľakol.

Čo ty tu, chlapče?
Rozprávate príbehy, však že?
Dávno nie.
Nepoviete ani mne?

Už pamäti neverím,
Už slová netvorím,
Darmo budeš prosiť,
Tupou kosou trávu kosiť.

A nie, stará mať,
Smiem tu prosím zostať?
Iste pomoci oceníte,
A potom príbeh poviete.

Priečiť sa ja nebudem,
Drevo do domu neunesiem,
Ak mi ho donesieš,
Príbehu sa dozvieš.

I tak bolo,
V domku teplo hrialo,
Sadli si spoločne,
Na rozprávanie nočné.

Bez začiatku i konca,
Bez keby i zvonca,
Žili žena a muž,
Radostne v manželstve už.

On v hore rúbal drevo,
Ona v pekárni pečivo,
Aký mladí a vážni,
Jeden pre druhého anjel strážny.

Kiežby dieťaťom požehnaní,
Čakali nemálo dní,
Nádej silnú mali,
Že raz sa im pošťastí.

Keď vôňa chleba,
Zatúlala sa lesom,
Nebolo viac treba
A rozdávala ho chlapom.

S masťou lahodnou,
Pažítkou a rosou rannou,
To vám bola dobrota!
Hneď im šla lepšie robota.

Naraz misa padá,
Na zemi rozbitá,
Žena vystrašene hľadí,
Niečo jej nesedí.

Zašla za babou,
Tá bude vedieť,
Nemusela však dlho sedieť,
Stala sa mamou.

I slzy i skok,
I jakot i bozk,
Buchty, koláče,
Mužovi keď príde, ukáže.

Prešiel večer, ráno,
Muža doma nebolo,
Obliekla si vestičku
A dala sa na cestičku.

Po ceste stretla iného,
Čo poznal jej milého,
Joj, beda!
Pomoci sa už nedá!

Čo to vravíš?
Zaveď ma ta!
Veď ty uvidíš,
Že to jest pravda.

Došli ta na miesto,
Chlapi v tichosti,
Okolo stromu padlého,
Pod ním ležal ktosi.

Žena ani vzdychu,
Ani oka mihu,
Veriť nechcela, čo vidí,
Že toť jej milý.

Toť pod stromom,
Jeho to hrob večný,
Leží i s ich dieťaťom,
Čo žiaľ bol silný.

Chodí žena tam,
Každý deň, aj nechcene,
Ale musí, volá ju sám,
Pokoja jej i sebe nedopraje.

Taký príbeh chceš?
Veru smutné.
Tak vidíš a už bež,
Vychádza zore ranné.

Pri dverách sa lúčili,
On poďakoval,
Navzájom si sľúbili,
Večer taký sa neopakoval.

Nedalo to chlapcovi,
Tomu malému vrabcovi,
Bol to koniec skutočný?
Dal sa na pochod nočný.

Starena vo svadobnej košeli,
Sukňa po zem siahala jej,
Topánky sa blyšťali,
Obzerala v zrkadle.

Takto vystrojená,
Vyšla von z chalúpky,
Prepletala starena
Nohami cupky - dupky.

Nad lesom i dedinou,
Padla noc tmavá,
Bola však jedinou?
Nebola to len vrava.

Neraz sa potkla o hrboľ,
Neraz šla zlým smerom,
Pamäť už v nedobrom,
Zážitok to pre ňu nebol.

Tma ako v hrobe,
Žila sama v zlobe,
Spomienky a minulosť,
Strašili ju viac než dosť.

A došla ta s námahou,
Hľa, dub sprachnivený,
A kríž so stuhou,
Machom obohnaný.

Klesla na kolená,
A tu môj milý,
Leží v podzemí,
Hľa, aká som sama.

Dúfam, že máš odpočinku,
I ty náš synku,
Roky ma zmenili,
Už by ste ma nespoznali.

Smiech pred ňou,
Plač za ňou,
Dieťa v košieľke,
Naproti utekalo mamičke.

Och, to sa mi len zdá,
To len bludy!
Nik mi vás späť nedá,
Nech ma myseľ prebudí!

Mátalo jej hlavu,
Priťažilo na duši,
Ľahla si na pravú,
A hučalo do uší.

To už v lese vrabček náš,
Hľadal babku zas,
Nedalo mu pokoja,
Znať pravdu bez boja.

Nohami svižnými,
Brodil sa tôňami,
Naraz začul hlasy,
Postava v diaľave akási.

Starena a jej Radosť,
Premenila sa v žiadosť,
Ruky naťahovala k synovi,
I k milovanému mužovi.

Vrabček nestíhal sa diviť,
To jest ten príbeh posledný,
Musel však osudu zabrániť,
Cítiť súcit, byť zodpovedný.

Bežal vpred,
Našiel toho stred,
Nejasný svetla lúč,
Neskoro, stareny fuč.

Starena ani svetlo,
Ani čo by pary kleslo,
Zmizla pod stromom,
Chlapec dával jej zbohom.

Na zemi on kľačí,
Nechápavo mračí,
Ach starenka, toť vaše rozprávky,
Žiť budú naveky.

I tak bolo,
I tak jest,
To poslanie chlapcovo,
Musel niesť.

Teraz on vyprával,
Ľud, celú zem zabával,
I sa obával,
I rukou zamával.

Ale vábili ho spomienky,
Keď vracal sa do dedinky,
Navštíviť dávnu priateľku,
A zaplatil tak cenu veľkú.

Pod stromom machu hojne,
Iba zdaním si žije pokojne,
Bude to dielo večné,
Bude azda dokončené?